

Oversikt over Det gamle testamente

1. Mosebok
1-2 Skapelsen
3-4 Syndefallet
6-9 Noah
11 Tårnet i Babel
12-25 Abraham (ca år 1800 f.Kr.)
21-27 Isak
25-36 Jakob
37-50 Josef (ca 1700 f.Kr.)

2. Mosebok
1 Undertrykkelse i Egypt
2-4 Mose fødsel og kall
7-11 De 10 plagene i Egypt
12-13 Utferden av Egypt (ca år 1250 f.Kr.)
14-19 Vandrings til Sinai
20 De 10 bud
21-31 Diverse lover
32 Gullkalven
33-34 Fornylelse av pakten
35-40 Møteteltet/tabernaklet

3. Mosebok
1-7 Lover om ulike offer
8-9 Aron innvies til prest
11-15 Renhetslover
16 Den store soningsdagen
17-27 Diverse lover

4. Mosebok
1-10 Folketelling, levittenes oppgaver, diverse lover
11-21 Oppbrudd fra Sinai, vandring i ørkenen, utlydighet, diverse lover
22-24 Bileam
25-36 Vandring til øst for Jordan. Diverse lover

5. Mosebok
Mose avskjedstale. Boka gjengir viktige hendelser og lover fra de 40 årene i ørkenen
1-4 Tilbakeblikk og formaninger
5-11 Moses minner om pakten med Herren
12-26 Utlige lover, advarsler mot å falle fra Herren
27-30 Forbannelser og velsignelser
31-34 Mose avskjed

Josva
1-5 Forberedelser til erobringen av Kanaan
6-12 Erobringen av Kanaan (6: Jerikos murer faller)
13-22 Fordeling av land mellom Israels stammer
23-24 Josvas avskjedstale

Dommerne
1 Erobringen av Kanaan
2-16 De 12 dommerne (6-9: Gideon; 13-16: Samson)
17-21 Diverse hendelser

Rut
Historien om Rut, Davids oldemor. Hun levde ca år 1100 f.Kr.

1. Samuel
1-8 Samuel som dommer
9-15 Saul, Israels første konge
16 David salves til konge
17 David og Goliat
18-30 Saul forfølger David
28/31 Sauls nedertag og død

2. Samuel
1-24 David som konge over Israel (fra år 1000 f.Kr.)
7 Guds pakt med David
11-12 David og Batsaba
13-19 Absaloms opprør
22 Davids lovsang

1. Kongebok
1-2 Davids død
3-11 Salomo som konge
12-16 Davids-riket delt i to:
• Nord-riket (Israel)
• Sør-riket (Juda)
17-22 Profeten Elia
18 Elia på Karmel

2. Kongebok
1-2 Profeten Elias siste dager
3-8 Profeten Elisja
5 Na'aman
9-16 Sør-rikets (Judas) og Nord-rikets (Israels) konger og deres liv
17 Nord-rikets fall og bortføring av folket til Assyria (722 f.Kr.)
18-23 Judas konger fra år 722 til 587 f.Kr.
23: Josija reformerer gudsdyrkelsen
24-25 Babylonerkongen Nebukadneser erobrer Jerusalem. Folket blir bortført til Babylon år 587 f.Kr.

1. Krønikebok
De to krønikebøkene er en svært fortettet utgave av den bibelske historie, med særlig vekt på Davids og Salomos regjeringstid.
1-10 Ættelister
11-21 Davids regjeringstid
22-29 Templet

2. Krønikebok
1-9 Salomo, med vekt på byggingen av templet
10-36 Sør-rikets (Judas) historie

FANGENSKAPET I BABYLON 587-538 f.Kr.

Esra
1 Perserkongen Kyros lar jødene vende hjem fra fangenskapet i Babylon
2-6 Gjenoppbygging av templet (ca år 520 f.Kr.)
7-10 Esra og hans gjerning i Jerusalem

Nehemja
1-7 Jerusalems murer gjenoppbygges (ca år 445 f.Kr.)
8-13 Folkets religiøse liv reformeres

Ester
1-2 Den persiske dronningen blir avsatt. Ester blir dronning.
3-8 Sammensvergelse mot jødene. Ester griper inn.
9-10 Jødene tar hevn

Job
1-2 Prolog: Job og Satan
3-37 Samtaler mellom Job og vennene hans
38-41 Herren taler til Job
42 Jobs bekjennelse og oppreisning

Salmene
Salmene var israelittenes bønne- og salmebok. Ifølge opplysninger i Salmene ble 73 salmer skrevet av David, 12 av Asaf, 12 av Korah-sangerne, 2 av Salomo, 1 av Moses, 1 av Heman, 1 av Etan, og 48 er uten forfatter-angivelse. Se detaljert oversikt over Salmenes bok nedenfor.

Ordspråkene
En samtling av visdomsord, leveregler og formaninger, skrevet av Salomo og andre vismenn (f.eks. Agur 30,1 og Lemuel 31,1).

Forkynneren
1 Introduksjon av temaet: «Alt er tomhet»
2-12 Temaet utfoldes
3: «Alt har sin tid» v.12-13 i kap 12: Konklusjon

Høysangen
Dikt om kjærligheten mellom en mann og en kvinne. I tillegg til å være et kjærlighetsdikt mener mange at det på poetisk vis skiller forholdet mellom den himmelske brudgom (Kristus) og hans menighet.

Jesaja (ca 740-680 f.Kr.)
1-12 Straffetaler over Guds folk
6 Jesaja kalles til profet
13-23 Domsord over folkeslagene
24-39 Budskap om dom og nåde

40-66 Trøst og oppreisning for Juda
De 4 sangene om Herrens tjener: 42,1-6; 49,1-6; 50, 4-9; 52,13-53,12

Jeremia (ca 627-587 f.Kr.)
1-25 Domsord mot Juda og Jerusalem
26-29 + 36-45 Jeremias «lidelses-historie»
30-35 Frelsesord til Juda og Israel
46-51 Domsord mot fremmede nasjoner
52 Jerusalems fall

Klagesangene
Skrevet ca 587 f.Kr. da Jerusalem ble ødelagt og folket bortført til Babylon.

Esekiel (Rundt år 560 f.Kr., under fangenskapet i Babylon)
1-3 Profetkallet
4-24 Domsforkynnelser over Juda
25-32 Domsforkynnelser over

andre nasjoner
33-39 Frelsesforkynnelser
40-48 Visjoner av det nye tempel og det nye land

Daniel (ca 605-530 f.Kr.)
1-6 Fortellingen om Daniel
6 Daniel i løvehulen
7-12 Daniels syner

De 12 «små» profeter
Hosea ca 750 f.Kr.
Joel ca 800 f.Kr.?
Amos ca 750 f.Kr.
Obadja ca 600 f.Kr.?
Jonas ca 730 f.Kr.?
Mika ca 730 f.Kr.
Nahum ca 620 f.Kr.
Habakkuk ca 600 f.Kr.
Sefanja ca 625 f.Kr.
Haggai ca 520 f.Kr.
Sakarja ca 520 f.Kr.
Malakja ca 440 f.Kr.

Les GT
Hvis du er lite kjent i Det gamle testamente, kan det være lurt å starte med å lese disse bøkene:
1. og 2. Mosebok
Salmenes bok
1. og 2. Samuelsbok
Jesaja 40-66
Salomos Ordspråk

Salmenes bok

Lovprisnings-salmer: Salme 29 • 33 • 65 • 66 • 89A • 95A • 100 • 103 • 111 • 113 • 117 • 135 • 136 • 144-150

Skapelseshymner: Salme 8 • 19A • 104 • 139 • 148

Tillitssalmer: Salme 5 • 16 • 17 • 23 • 25 • 26 • 27 • 40 • 41 • 62 • 63 • 67 • 71 • 85 • 91 • 108 • 118 • 121

Takkesalmer:
Kollektive: Salme 68 • 107 • 124 • 126
Individuelle: Salme 9 • 18 • 30 • 31B • 34A • 92 • 116 • 138

Klagesalmer med bønn om hjelp:
Kollektive: Salme 44 • 60 • 74 • 79 • 80 • 83 • 89B
Individuelle: Salme 3-4 • 7 • 10-14 • 22 • 28 • 31A • 35 • 36 • 39B • 42 • 43 • 54 • 55 • 56 • 57 • 59 • 61 • 64 • 69 • 70 • 77 • 86 • 88 • 94 • 102 • 109 • 140-142

Botssalmer: Salme 6 • 32 • 38 • 51 • 130 • 143

Visdomssalmer: Salme 1 • 19B • 34B • 37 • 39A • 49 • 73 • 90 • 112 • 119 • 127 • 133 • 139

Læresalmer: Salme 50 • 52 • 53 • 58 • 75 • 81 • 82 • 101 • 115

Historiesalmer: Salme 78 • 105 • 106 • 114 • 137

Kongesalmer: Salme 2 • 18 • 20 • 21 • 45 • 72 • 110 • 132

Salmer om Herren som konge: Salme 47 • 93 • 96-99

Pilegrimssalmer på vei til Jerusalem: Salme 15 • 24 • 120-134

Salmer om Jerusalem og templet: Salme 46 • 48 • 76 • 84 • 87 • 122

Jahve-kongesalmer: Salme 47 • 93 • 96-99

Hva skjedd på korset?

Bibelen bruker forskjellige ord og bilder for å forklare hva som skjedd ved Jesu død og oppstandelse. Her er noen av de viktigste:

a) Soning og offer - en illustrasjon fra templet:
Jesu ble ofret for oss som Guds lam:
1 Kor 5,7 • Ef 5,2 • Rom 3,24-25 • Hebr 9,27-28 • Åp 5,12f

b) Forsoning - en illustrasjon fra vennskap / relasjoner:
Vennskapet med Gud blir gjenopprettet og fiendskapet avskaffet:
Rom 5,10 • 2 Kor 5,18-20 • Kol 1,21-22

c) Frikjøpelse (= Forløsning) - en illustrasjon fra slavemarkedet:
Jesu kjøpte oss fri fra slavekåret under synd og djevel.
1 Kor 6,20 • Ef 1,7 • 1 Pet 1,18f • Åp 5,9 • Mark 10,45

d) Rettferdigjørelse - en illustrasjon fra rettssalen:
Vi blir erklært rettferdige fordi Jesu tok straffen i vårt sted.
Rom 3,23-24 og 5,1,9 • Gal 2,16 • 1 Kor 6,11 • Jes 53,11

e) Adopsjon - en illustrasjon fra familielivet:
På grunn av Jesu tar Gud imot oss som sine barn.
Rom 8,15-17 • Gal 4,4-7 • Ef 1,5

Hvordan er egentlig Gud?

Han er ...

Skaperen: -1 Mos 1 Salme 33 • Kol 1,15-17
Den eneste Gud: -Jes 43,10-13 • 44,6-8 • 1 Kor 8,4-6 • Judas 25
Trofaste: -5 Mos 7,9 og 32,4 • 2 Tess 3,3 • 2 Tim 2,11-13
Kjærlig: -Salme 103 • Mika 7,18f • Rom 5,8 • 1 Joh 4,7-21
Vår Far: -Jes 63,16 • Matt 6,8f • Matt 7,11 • Rom 8,15-17
Hellig: -Salme 99 • Jes 6,1-5 • 1 Pet 1,15f • Åp 15,3f
Evig: -Neh 9,5 • Sal 90,1-4 • 93,2 • Tim 1,17 • 2 Pet 3,8
Rettferdig: -Sal 11,7 • 33,4f • Joh 17,25 • 2 Tim 4,8 i Åp 15,3f
Allmektig: -1 Krøn 29,10-13 • Jer 32,17 • Matt 28,18 • Åp 1,8
Uutgrunnelig: -Salme 139,1-18 • Jes 55,8-11 • Rom 11,33-36
Synlig i Jesus: -Joh 14,8-11 • Kol 1,15-20 • Hebr 1,1-3 • Jes 9,2-6
Full av omsorg: -Sal 23 • 40,18 • Matt 6,25-34 • 10,28-31 • 1 Pet 5,7
Alles dommer: -Jes 33,22 • Matt 25,31-46 • Apg 17,31 • Jak 4,12
Synderes venn: -Luk 15,10,21-24 • 19,10 • Matt 9,9-13 • 1 Tim 1,15
Trening: -Matt 3,16f • 28,19 • Joh 10,30 • Rom 8,9 • 1 Kor 12,4-6 • 2 Kor 13,13 • 1 Pet 1,2 • 1 Mos 1,26

• Uforanderlig Hebr 1,10-12 • Trøstens Gud 2 Kor 1,3-5
• Full av nåde Ef 2,4-10 • Usynlig og udadelig 1 Tim 6,15f
• Nær de svake Jes 57,15 • Historiens Herre Dan 2,20-22
• Gjør under Sal 86,10 • Tilgir 1 Joh 1,9
• Fredens Gud 2 Tess 3,16 • Hater ondskap Jes 61,8
• En fortærende ild Hebr 12,28f • Tar imot vår klage Sal 13

Denne oversikten viser selvsagt bare en liten del av det Bibelen sier om Gud og hans egenskaper.

De mest kjente av

Jesu lignelser

Matteus
5,13-16 Salt og lys
7,24-27 Husbyggene
13,1-9,18-23 Samsømmen
13,24-30,36-43 Ugresset
13,31-32 Sempepsfrøet
13,33-35 Surdeigen
13,44-46 Skatten og perlen
13,47-50 Fiskenet
18,23-35 Den ubarmhjertige medlener

20,1-16 Vingårdarbeiderne
21,28-32 De to sønner
21,33-46 Vingården
22,1-14 Kongesønnens bryllup

25,1-13 Brudepikene
25,14-30 Talentene
25,31-46 Dommen

Lukas
10,25-37 Den barmhjertige samaritaner
12,16-21 Den rike bonden
14,15-24 Det store gjestebudet
15,1-7 Den bortkomne sauene
15,8-10 Mynten som ble funnet
15,11-32 Den bortkomne sønnen
16,1-13 Den kloke forvalteren 16,19-31
18,1-8 Den rike mann og Lasarus
18,9-14 Fariseeren og tolleren

Johannes
10,1-16 Den gode hyrde
15,1-6 Det sanne vintre

Bibel-meditasjon

Prøv denne enkle metoden: Velg et bibelvers, legg vekt på ett ord om gangen, og tenk over betydningene som da kommer fram. Eksempel:

Søk først Guds rike
Søk først Guds rike
Søk først Guds rike
Søk først Guds rike osv

Løfter til å leve og dø på:

5 Mos 31,8 • 2 Krøn 7,14
Sal 9,10f • 16,11 • 34,19
55,23 • 103,11f • 121 • 145,18
Jes 41,10 • 45,3 • 49,15 • 57,15
Jer 17,7f • 24,7 • 29,11-13
Klag 3,21-26 • Esek 34,15f
36,26f • Sef 3,17 • Matt 7,7f
10,28-31 • 11,28f • 18,19-20
Mark 10,29f • Luk 1,37
Joh 5,24 • 6,35,40 • 8,12,31f
10,27-28 • 11,25-26 • 14,27
Rom 8,15-17 • 8,28,35-39
14,8 • 1 Kor 10,13 • 2 Kor 9,8
Hebr 7,25 • 13,5 i Åp 21,1-7

Noen utvalgte bøner i Bibelen

5 Mos 9,25-29 • 2 Sam 7,18-29
1 Krøn 29,10-19 • Esra 9,5-15
Nehemja 1,5-11 • Jesaja 64,1-11
Jeremia 20,7-13 • Daniel 9,4-19
Jona 2,2-10

Apg 4,24-30 • 1 Tess 3,10-13
Ef 1,15-23 • 3,14-21 • Joh 17

Salmenes bok i GT er Bibelens egen bønnebok. Se oversikten over Salmene på denne siden.

Forklaringer

til forkortelser i denne brosjyren

7,3f = v. 3 + det følgende vers
7,3ff = v. 3 + flere følgende vers
19A = første halvdel av kap 19
19B = andre halvdel av kap 19

Sal = Salmenes bok
Matt = Matteusevangeliet
Apg = Apostelgjerningene
Åp = Johannes' Åpenbaring

Hvem er Jesus?

Den gode hyrde	Joh 10,11	Alfa og Omega	Åp 22,13
Guds bilde	2 Kor 4,4	Livet Joh	14,6
Guds Lam	Joh 1,29	Verdens lys	Joh 8,12
Veien	Joh 14,6	Livets brød	Joh 6,35
Fredsfyrsten	Jes 9,6	Sannheten	Joh 14,6
Ordet	Joh 1,1	Råd giver	Jes 9,6
Klippen	1 Kor 10,4	Løven av	Juda Åp 5,5
Herlighetens Herre	1 Kor 2,8	Den levende	Åp 1,18
Veldig	Gud Jes 9,6	Mellommann	1 Tim 2,5
Den Hellige	Apg 3,14	Den sanne Gud	1 Joh 5,20
Den Rettferdige	Apg 3,14	Israels konge	Joh 1,49
Redningsmannen	Rom 11,26	Herre og Frelser	2 Pet 2,20
Den Høyestes Sønn	Luk 1,32	Hjørnesteinen	Ef 2,20
Vårt liv	Kol 3,4	Livets ord	1 Joh 1,1
Gjenløser	Job 19,25	Troens opphavsmann	og fullender
Livets høvding	Apg 3,15		Hebr 12,2